

Forskningsprojekt

Tankesmedjor och organisering av globala marknader: kunskap, idéer och nya former av styrning

Globaliseringen av marknader och företags öppnar nya möjligheter och medför nya risker för såväl medborgare som stater. De organisatoriska strukturer och former för politisk påverkan och inflytande som existerar står inför stora utmaningar när det gäller att hantera de sociala effekter som den globala ekonomin medför. I denna process har tankesmedjor, eller policy-institut, kommit att spela en allt större roll som arenor för analys och spridning av idéer och kunskap. Tankesmedjor spelar en ofta framträdande roll i att analysera den nuvarande finansiella och sociala situationen i världen och i att ta fram scenarior för framtida möjliga utvecklingslinjer. Sådana representationer spelar ofta en roll i politiska debatter och i beslutsprocesser i företag och i stora globala institutioner, som Världsbanken och Internationella Valutafonden. De spelar också ofta en roll i fördelningen av finansiella resurser, i agenda-sättande och i att organisera och definiera prioriteringar.

Projektet fokuserar på tankesmedjors roll i att producera kunskap och idéer om, och representationer, av framtida marknader. Några forskningsfrågor är; hur sker kunskapande inom ramen för tankesmedjor? Hur sprids kunskap och information till andra relevanta aktörer? Hur kan tankesmedjor påverka politiska processer och beslutsfattande genom sina aktiviteter? Fältarbete bedrivs i Washington DC, i Paris, och i Stockholm.

Projektet, som leds av Christina Garsten, är en del av forskningsprogrammet Organizing to create and shape markets, som koordineras av Nils Brunsson (Handelshögskolan i Stockholm/Uppsala universitet). Christina Garsten, Göran Sundström och Nils Brunsson utgör tillsammans ledningsgruppen för detta forskningsprogram. Programmet finansieras av Riksbankens Jubileumsfond och är förlagt vid Score.

Att tjäna världen?

World Economic Forum som en global aktör mellan marknad och politik

I en globaliserad ekonomi uppstår utmaningar för såväl stater som multilaterala organisationer att styra och forma marknaden i den riktning man önskar. Andra aktörer än stater har kommit att bli viktiga i regleringen av marknader och nya "mjuka" styrformer prövas för att motivera företag att reglera sig själva. World Economic Forum är en viktig organisation för dessa "mjuka" regleringsaktiviteter. Med utgångspunkt i mottot "Committed to improving the state of the world" organiserar forumet aktiviteter för sina medlemmar (transnationella företag) i syfte att öka marknadens dynamik och att utveckla former för socialt ansvarstagande. Genom ett stort antal aktiviteter, året runt och på många platser i världen, söker forumet finna lösningar på globala problem, i syfte att skapa ekonomisk och social utveckling. Organisationen driver frågor om frihandel, avreglering/omreglering av marknader och marknadslösningar som grundläggande svar på de många problem man är intresserade av, men är i grunden religiöst och politiskt obunden.

I projektet studeras forumet som en aktör som, genom att skapa auktoritet för sina egna

aktiviteter, försöker påverka utformningen av globala marknader. Projektets syfte är att öka förståelsen av den typ av verksamheter som forumets driver. Hur organiserar de auktoritet för sina verksamheter? Hur skapar de inflytande åt sig själva som politiska aktörer? Vilken betydelse kan en sådan här typ av organisation ha för hur marknader på global nivå tar sig form? World Economic Forum är på intet sätt unikt i världen i sitt intresse av att på informella vägar påverka utformningen av global politik, men det är en organisation med unikt stor genomslagskraft. Genom projektet vill vi bidra till kunskap om dels vad en sådan här typ av organisation spelar för roll i formerandet av marknader, dels vilken betydelse de kan ha i den globala politiken i stort.

Projektet leds av Christina Garsten i samarbete med Adrienne Sörbom (Score). Projektet finansieras av Vetenskapsrådet och är förlagt vid Score.

De policyintellektuella i välfärdsstaten

En av de stora förändringarna i den svenska demokratin under de senaste decennierna är försvagningen av de politiska partierna i form av minskningen av antalet fritidspolitiker och krympande medlemsantal. Professionaliseringen av de politiska partierna har inneburit att nya sätt att påverka politiken vuxit i betydelse. I detta flervetenskapliga projekt undersöker vi en delvis ny och alltmer central grupp i detta hänseende, som vi benämner "de policyintellektuella". Detta är personer som i olika former är anställda och således har som yrke att bedriva politik. Med beteckningen *policyintellektuella* avser vi här inte att många förtroendevalda kommit att bli avlönade utan att personer anställs för att bedriva politik utan att vara förtroendevalda. De återfinns t ex i regeringskansliet, i partierna på både europeisk, nationell, regional och lokal nivå och i partiernas riksdagskanslier. De återfinns också i landsting och kommuner, inom många intresseorganisationer samt i en del politiskt anknutna PR-byråer och tankesmedjor. Vi vill i detta projekt undersöka innebörden av att allt fler av dem som förefaller ha ett markant inflytande över den politiska dagordningen i Sverige är personer som, istället för att vara förtroendevalda, numera är anställda för att i olika former bedriva politik.

Demokratiteoretiskt reser denna utveckling mot en professionalisering av den politiska makten ett antal frågor. Projektet avser att specifikt kartlägga och analysera de policyintellektuella och deras roll i ett antal välfärdsstatligt anknutna politikområden. Det är särskilt tre aspekter av de policyintellektuellas verksamhet som mera specifikt fokuseras:

- De policyintellektuellas arbete som en *politisk påverkansform*: Vilka resurser använder man i sitt arbete?
- De policyintellektuellas *yrkes- och karriärval*
- De policyintellektuella som en grupp med en *särskild arbetsmarknad*

Förutom dessa tre specifika syften avser vi med projektet också att ge bidrag till en vidare problemställning, nämligen vad denna utveckling kan tänkas innebära för det demokratiska styrelseskickets övergripande legitimitet.

Projektet leds av Stefan Svallfors (Umeå universitet) i samarbete med Bo Rothstein (Göteborgs universitet) och Christina Garsten. Projektet är finansierat av Vetenskapsrådet och förlagt till Institutet för Framtidsstudier.

Govemark – the Governance of Markets

Inom samhällsvetenskaperna studeras ofta politik och marknad som två separata system. Under senare decennier har emellertid marknadsaktörer ingått partnerskap med statliga aktörer för att reglera områden som tidigare setts som hörande till statens och politikens område. Dessa processer kan i generella ordalag beskrivas som en rörelse i riktning mot "governance" och mer specifikt som en utveckling av ett nytt politiskt område där gränserna mellan de båda systemen inte är lika tydliga.

Govemark är ett nätverksprojekt med syfte att stimulera till forskning kring marknadsbaserade aktörer (som t ex transnationella företag och till dem anknutna forskningsinstitutet och tankesmedjor) och deras aktiviteter inom en global politisk domän. Centrala forskningsfrågor för nätverket rör försök att påverka beslutsfattande för de organisationer som företräds. Hur skapar de auktoritet och legitimitet för sig själva som politiska aktörer? Hur ser de globala organiseringsprocesserna ut: vilka deltar, vilka frågor fokuseras, och vilka lösningar presenteras? Hur balanserar aktörerna ekonomisk rationalitet och socialt ansvarstagande? Hur balanserar de marknadshänsyn med politiska prioriteringar?

Nätverket leds av Christina Garsten i samarbete med Adrienne Sörbom (Score). Partners är Bo Rothstein (Göteborgs universitet), Peter Miller (CARR, London School of Economics), Hervé Dumez (Centre de Recherche en Gestion, CNRS), och Melissa Fisher (Georgetown University). Nätverket finansieras av Riksbankens Jubileumsfond.

Organiseringsprocesser: formandet och omformandet av kontroll, kunskap och agency

Detta program syftar till att utveckla samarbeten med Centre de Sociologie des Organisations (CSO) i Paris samt Centre for Analysis of Risk and Regulation (CARR) vid London School of Economics. Syftet är att bidra med bättre förståelse för samtida samhällsomvandlingar genom att studiet av organiseringsprocesser. Programmet fokuserar på tre teman: organisering av statlig kontroll, organiserandet av marknader och formandet av marknadsaktörer och organisering av kunskapsproduktion.

Ansvariga för programmet är Christina Garsten (Score), Olivier Borraz (CSO) och Peter Miller (CARR, LSE). Finansieringen består av ett Institutional Grant från Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT). Projektet är förlagt vid Score.

LOCALISE – Local worlds of social cohesion

Aktiveringen av långtidsarbetslösa och utsatta grupper är en av de mest angelägna

utmaningarna för social integration i Europa. Dessa grupper står ofta inför komplexa problem (t ex låga inkomster, låga kvalifikationer, hälsoproblem och likn.) som kräver sociala och arbetsrelaterade stödåtgärder anpassade för individuella behov och på lokal nivå. De institutionella, organisatoriska och individuella dimensionerna av relevanta policies får särskild uppmärksamhet i detta projekt. LOCALISE syftar till att analysera den organisatoriska integrationen av social- och arbetsmarknadspolicy på lokal nivå och deras regionala, nationella och Europeiska sammanhang, samt deras effekter på mottagarna. Centrala frågor är: Hur påverkar olika institutionella kontexter lokala former för social integration? Hur hanterar lokala tjänstemän de konflikter och dilemman som uppstår mellan policy-områden? Vilka effekter har dessa policies på social ojämlikhet och på uppfattningen av socialt medborgarskap?

LOCALISE sammanför forskare och intressenter från sex europeiska länder och har en komparativ dimension. Projektet är finansierat av EUs sjunde ramverksprogram och koordineras av Martin Heidenreich (CETRO, Universität Oldenburg). övriga partners ar Score (Stockholms universitet, ENU (Edinburg), PAM (Milano), och CEO (Bordeaux). Det svenska projektet leds av Christina Garsten i samarbete med Kerstin Jacobsson (Sodertornns högskola) och ar förlagt till Score.

Se vidare <http://www.localise-research.eu/>

Socialitet i organisationer: tråkighet och relaterade känslor bland chefer

Under de senaste decennierna har en ansenlig mängd litteratur som behandlar de emotionella aspekterna av organisationer vuxit fram. Organisationer har studerats som platser där känslor som humor, glädje, erotik, ironi och cynism tar form och artikuleras. Sammantaget har den forskning som gjorts belyst de sociala och emotionella aspekterna av organisering och bidragit till en mer nyanserad förståelse av organisationer. I detta sammanhang har också langtrakighet, som en känsla av tomhet och avsaknad av mening och riktning, sin plats. Trakighet, som *ennui*, has beskrivits som en av de mer centrala aspekterna av moderniteten. Den är intimt sammanlänkad med rutiner, institutioner, och repetition – aspekter som är centrala i organisatoriska strukturer. Trakighet innebär ofta ett hot, genom att det innebär en känsla av tomhet och avsaknad av mening, och aktualiserar därmed frågor om makt. Organisationer strävar följaktligen efter att inte framstå som tråkiga, utan aktiverar ett antal strategier i syfte att hålla människor engagerade och fokuserade. Bland dessa finner vi strategin att framhålla organisationen som en plats att "ha roligt".

Detta område är strategiskt viktigt för forskare inom socialantropologi och organisationsteori, eftersom det direkt berör det sociala kontraktet mellan individ och organisation och lyfter fram frågor om subjektivitet och kontroll, och emotionella svar på organisatoriska och arbetsrelaterade begränsningar. Forskningen har hittills framförallt varit fokuserad på de positiva dimensionerna av våra kansloreger och mindre på de negativa, såsom avsaknad av motivation, langtrakighet och tristess. Det har hävdats att tråkighet och relaterade känslor utgör ett hot mot organisationers ledning, eftersom de riskerar att avleda de anställdas energi och fokus med låg produktivitet och motståndsstrategier som följd. Vi menar att dessa aspekter av organisationers liv är underforscade och kräver mer uppmarsamhet.

Projektet involverar intervjuer med chefer på företag i Sverige och Frankrike. Vi använder oss också av olika typer av medier, som dokumentärer och fiktivt material som är relevanta för vårt syfte. Projektet bedrivs i samarbete mellan Christina Garsten och Hervé Laroche (ESCP, Paris) och har fått stöd av ESCP.